

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Insarati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, priložno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . K 300—
polletno 150—
3 mesečno 75—
1 25—

"Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

v inozemstvu:

celoletno K 450—
polletno 240—
3 mesečno 120—
1 40—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadoščno frankovane.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poština plačana v gotovini.

Dr. Fran Göstl:

Še enkrat o medic. fakulteti v Ljubljani.

II.

Slovenska medicinska fakulteta pa se je že osnovala, in naša narodna čast zahteva, da se vzdrži in izpolni. Zahteva pa to tudi naš interes za one številne rojake, ki ječe pod italijanskim in nemškim jarmom. Tudi njim bodi stadij ali vsaj začasen obisk naših univerz omogočen. Ako jim že ne bo medic. studij tu pripoznan (da si se tudi to lahko vsaj deloma z reciprociteto doseže), pa se vseka ko lahko udeleže izobraževalnih in ponavljajnih kurzov (kakršni so bili sedaj po nalogi ministrstva za narodno zdravje po naših bolnišnicah uvedeni in se bodo redno obdrževali tudi nadalje, ki se bodo potem vršili po vseučiliščih. Mi moramo skrbeti za naše neodrešene brate, iz naših vrst se mora širiti med nje veda in omika, Ljubljana mora biti duševno središče veseljega našega raztrganega in razdeljenega slovenskega naroda; neprestani stik z njimi, pred vsem z inteligenco, naj pripravljajo in pospešuje njihovo rešitev in pridobitev. In zdravniki so gotovo tudi važen faktor v tem stremljenju.

A sedaj pride g. nasprotnik ter dokazuje nemožnost medicinske fakultete, češ da ni podanih nikakih predpogojev, ter je pri tem hotel osmešiti me, češ, »dr. Göstl je ta problem enostavno rešil: ena dvorana za vse in tu naj bi predaval celo kapaciteta Jagić. Deželna bolnišnica naj bi se spremenila v kliniko, nastavili naj bi se naši izborni praktičari za znanstvenike profesorje, in fakulteta bi bila pod streho«. — Tako se ne polemizira. Jaz sem le omenil, kako bi se za zdaj, za prvi čas, lahko pomagali, ne da bi ostala fakulteta torzo; z ozirom na skrajno, da, dosti neugodnejše nekdanje dunajske prostore in pomočje za časa največjega procvitaja ondanje medicinske fakultete, sem menil, da se pač ni bati neuspehov pri nas. Da bi ne trebalo institutov, predavalnic i. dr., tega nikdar nisem trdil, doslovno sem rekel: »Pričnimo v skromni meri! Potrebne adaptacije, primerne preizdave in prizidave se bodo izvršile,

s časom in vstrajnostjo dosežemo tudi v doglednem času nova, moderna poslopja«. Natančneje tega vprašanja zaradi njegove obsežnosti sedaj tu ne moremo razmotrivati. — Govoril sem le o provizi, zori tu ter o tem, da je mogoče že na jesen otvoriti tretji letnik. Tudi jaz poznam krasne institute v Zagrebu in se iz srca veselim, da so si jih priborili naši bratje, a ker jih mi sedaj še nimamo, iz tega še nikakor ne sledi, da bi jih sploh (če tudi v skromnejši meri) dobiti ne smeli.

Imenovanje praktičarjev v profesorje »znanstvenike« je tudi podtikanje. Navedel sem le nekatere kolege, deloma že docente drugod, deloma zdravnike v domovini, ki so znanstveno usposobljeni za profesorje, — da se že naprej izognem očitku, da ni učnih moči. Dasiravno bi naša fakulteta bila gotovo v prvi vrsti namenjena v izobrazbo praktičnih zdravnikov in se morala izogibati preveč doktrinarnega stremljenja, ki se drugim večkrat po pravici očita, je vendar samo ob sebi umevno, da se naj imenuje le najboljše, povsem kvalificirane moči, katerih pa, hvala Bogu, med našimi praktičari ne primanjkuje. Le sposobnost naj odloča, ne pa osebni ozirom in protokcije; proti temu se moramo takoj spočetak zavarovati. Kar se tiče na Dunaju učečega prof. dr. Jagića, katerega osebno poznam, vem, da je svoj čas gojil željo, da deluje v domovini, in zato upam, da bi njegova pridobitev nikakor ne bila nemogoča, seveda bi se država ne smela ustrašiti kak večje žrtve, da si pridobi to priznano in cenjeno moč.

Interes slovenskega dijaka je, da pride med svet, da studira v Zagrebu ali Beogradu, pravi g. nasprotnik. Pritrjujem mu! A isto je menda tudi v interesu hrvatskega in srbskega dijaka, da pride za čas v Ljubljano. In baš to se bo, kakor sem že pričel omeniti, uresničilo z izmenjavo profesorjev in dijakov.

Menim, da bo najbolje, da se normira za vsakega dijaka vsaj po eden obligatoričen semester na

vsaki univerzi izven ožje svoje domovine; ostale seveda bo prebil večinoma doma, kjer mu bo studij gnetno najbolj olajšan. Za čas bivanja drugod seveda se mora revnejšim preskrbeti vse možne ugodnosti. G. nasprotnik pa je povsem pozabil (ali pa nalašč zamočlal) »Oražnov dijaški dom«, ta veliku dušna ustanova, ki revnim dijakom šele omogoči medicinski studij, nam je tudi argument za popolno medicinsko fakulteto v Ljubljani.

Toliko se mi je zdelo potrebno navesti v razjasnilo slovenskega občinstvu, kajti da bi si sicer že prileten in izkušen, a vendar »navilen« primarij drznil poučevati mladega, a vsekakor vlečenega kliničnega asistenta, tega namena nimam. Pripomniti pa menda vendar le smem, da sem od mnogih strani čul priznanje svojemu članku, in tudi ogorčenje, da se je našel Slovenec akademik, ki nasprotuje kulturni potrebi našega naroda.

Apel pa, »naše zdravništvo naj misli, da modernizira naše bolnišnice in zida nove« — je, ako naj vsebuje kak očitek, gotovo prišel na napačno adresno. Morda g. nasprotniku ni znano, koliko se je v tem oziru delalo že desetletja in desetletja ter koliko se dela še dandanes. Pri odločujočih faktorjih v stari Avstriji pa ni bilo nikdar pravega umevanja za te vitalne potrebe, in zato smo zaostali. Zdravniki so vedno storili svojo dolžnost v polni meri. Tudi o tem bi se dalo napisati mnogo, in morda o priliki to storim. — Konstatirati pa moramo tudi v tem oziru zelo ugodno preobrat. Kljub vsem neugodnostim in zlasti neznoznosti draginji, ki je nastala po vojni, se je že sedaj doseglo v mnogih ozirom prav pomembne napredke; naša vlada kaže veliko zanimanja in umevanja za izboljšanje zdravstvenih razmer, in uverjen sem, da se kar najprej mogoče dosežejo najlepši uspehi. Slovenski zdravniki bomo vstajali v tistem, a neumornem delu za blagor našega naroda, in sedaj, ko smo v vladi dobili oporo ter bo ona naša prizadevanja po možnosti uresničevala, bo napočila tudi v tem oziru našemu narodu lepša bodočnost.

— — —

Jugoslovenci v ljudskem štetju Združenih držav.

»Census Bureau« izdaja sčasoma izide ljudskega štetja od l. 1920. Pred nekaj dnevi je bilo priobčeno ljudsko štetje z ozirom na število tujerodnega prebivalstva v Združenih državah in sicer po državah, v katerih so se tujerodci rodili. Izid štetja po materinskem ni bil še izdan.

Po objavljenih številkah je ljudsko štetje dognalo, da je v Združenih državah 173.063 ljudi, ki so se rodili v deželah, ki tvorijo sedaj Jugoslavijo. Da je to število povsem krivo in naravnost smešno, je vsakomur jasno. Znano je, da mnogo naših ljudi ni bilo všteto sploh, ali znano je še večje število onih, ki so bili uvrščeni kot »Avstrijci«. To se je zgodilo zlasti radi tega, ker se številni komisariji (census enumerators) mnogokrat niso ozirali na politične spremembe v Evropi, marveč so vpisali ime države, kakršna je bila, ko so jo priseljenici zapustili. In to seveda je bila Avstro-Ogrska. Seveda nevednost ali nespornost mnogih naših ljudi je dajala potuho tej zmoti, ki utegne — kakor navedemo spodaj — biti velike škode za naš narod.

Tako se je očitno zgodilo, da je bilo mnogo naših ljudi razvrščenih pod poglavje »Avstrija«, oziroma »Ogrska«, pod katerimi imeni pa ni zapopadeno več stara avstro-ogrska monarhija, marveč sedanja avstro-nemška republika, oziroma sedanja Ogrska. Zlasti glede Avstrije je to na prvi pogled razvidno, kajti ljudsko štetje, ki navaja le 173.063 tujerodcev iz Jugoslavije, naštevajo nič manj kot 574.959 kot rojenih v Avstriji (to je v Nemški Avstriji). Pomislite pri tem, da ima sedanja avstrijska republika le okoli 6 milijonov prebivalcev in da izseljevanje iz nemških kronovin prejšnje Avstrije sploh ni bilo nikdar preveč veliko, dočim so bile vse dežele, ki tvorijo danes Jugoslavijo, klasične zemlje emigracije, izvenšči staro kraljevino Srbijo.

Statistika o materinskem jeziku iz zadnjega ljudskega štetja ni bila še izdana, ali iz iste bo nedvomno razvidno komično dejstvo, da je v Ameriki ogromno več Slovencev, Hrvatov in Srbov, kot ljudi, rojenih v Jugoslaviji.

Ali že na podlagi dosedanjih uradnih statistik se da dokazati velika pogrška, napravljena v zadnjem ljudskem štetju glede tujerodcev iz Jugoslavije. Ljudsko štetje l. 1910 seveda ne navaja števila ljudi iz Jugoslavije, ki tedaj politično še ni obstojala, pač pa navaja petersko narodnostnih, oziroma pokrajinskih skup, ki so sedaj zapopadene v Jugoslaviji, namreč:

Slovenci 183.431
Hrvat 93.036

Dalmatinci 5.505
Srbi 26.752
Črnagora 3.961
Skupaj 312.685

Iz poročila generalnega komisarija za priseljevanja (Commissioner General of Immigration) za leto 1920 je razvidno, da se je od vstevši leta 1910 do 30. junija 1919 vselilo v Združene države 257.292 ljudi, spadajočih pod teh petero skupin, dočim se jih je izselilo 109.271, kar daje za fiskalno desetletje 1910—1920 čist prebitok priseljenca od 148.021. Če pristevamo to število k številu ljudskega štetja l. 1910, bi bilo sedaj po uradnih podatkih 460.706 Jugoslovenov v Združenih državah.

Tudi to število je še vedno premajhno, saj je znano, da je bilo mnogo naših ljudi vedno, bodisi radi netočnosti tukajšnjih oblasti, bodisi radi nevednosti mnogih naših rojakov, vpisanih pod poglavje drugih narodnosti ali sploh nič. No, vendar že ti uradni podatki ameriških oblasti dokazujejo nezmišljen izid ljudskega štetja l. 1920 glede tujerodcev iz Jugoslavije.

Da smo jako natančni, bi morali ož zornega števila 460.706 odšteti one naše rojake, ki so se izselili iz Amerike tekom druge polovice l. 1920. Pred nami so uradni podatki, po katerih je od konca junija 1919 do konca junija 1920 zapustilo Združene države 28.474 ljudi, ki so se vrnili v Jugoslavijo, dočim je od tja prišlo sem 1888, kar daje za to fiskalno leto prebitok emigracije iz Amerike od 26.586. Tekom drugega polletja 1919 se je torej število Jugoslovenov v Ameriki znižalo razmeroma za polovico tega števila, torej za približno 13.000. Trebalo bi tudi odšteti one Jugoslovence, ki spadajo politično pod Italijo, Reko ali Nemško Avstrijo, toda znano je, da ravno iz dotičnih dežel ni bilo bogve kakšnega priseljevanja v Ameriko. Na drugi strani pa treba v gornje uradno število pristeti vse one ne-Slovane, ki spadajo pod Jugoslavijo; in teh, pomislimo le na Kočevarje ter Svabe in Madjare v Voivodini — je precej v Ameriki. Vse te okolnosti pa bistveno ne spreminjajo zgoraj navedenega rezultata iz uradnih statistik, ki dokazuje ogromno netočnost zadnjega cenusa.

V interesu ameriških Jugoslovenov je, da se ravnokar izdano uradno število o Jugoslovenih v Ameriki čimprej popravi. To postaja zlasti velike važnosti z ozirom na nameravano skrajno priseljevanje iz poednih držav na podlagi treh odstotkov tu že nastanjenega priseljenstva. Očividno je, da bi bili Jugoslovenci krivično prikrajšani, ako bi se za izračunanje odstotkov, portretno seanso. Pripeljite s seboj tudi vašega varovanca, da prisotnost vseh vsaj enkrat v življenju genezijske slike, da se preprčata na lastne oči, da stvarjanje ni igračkane; da gre tu za znoj in trud, bolestan borbo z materijo in še bolestanje, dasti lajku nevidljive borbe za izraz in lik, za skrajno napetost živcev in sploh vse, kar Razoraši imenuje srčno krl.

In ko se tako naučite spoštovati poštenost in iskrenost dela, boste stopkrat prevdariti, predno vsaj enkrat zapišete besedo graje.

In vaša graja bo mila, odpuščajoča, vaša hvala pa ne bo tulila do nebes!

Iz knjig le in revij vam ne pride spoznanje. Tudi Bahrov evanđelj vam ne prinaša razodetja, pred vsem že, ker je danes zastarel. Zal mi je, da vam moram sporočiti, da je ekspresionizem, kakoršnega oznanjuje in kakoršen je zame le nov dokaz, da ga niste nikdar razumeli, kot niste nikdar razumeli impresionizma — za današnjo zapadno Evropo že »passé«.

Ekspresionizem, modna marota, porojena tik pred vojno, a razvita iz vojne in povojne bolne psihologije, ekspresionizem kot manira je eno, ekspresionizem — stil drugo, in maniri se boste po petih letih prav tako smejali, kot se danes vsi smejemo ogabnim izrodkom secesije nesrečnega spomina, — stil pa ostane večan, božanstven zakon.

(Konec prihodnjik.)

Ivan Vavpotič:

Malo parade.

Ne prekam se z otroki. Čudim se le listu, ki hoče biti resen da daje za razmotrivanje »nedvomno važne zadeve«, kakor pravi g. dr. F. Stele sam, prostora fantičku, ki ni bil še nikjer po svetu, ki ni ničesar videl, niti našel prilike vpogledati v umetniško stvarjanje; ker je še premlad, je absolutno nepoklican, da napiše stavke kot sledeče:

»Pri nas — zastopam specielno slovensko stališče — v resnici nismo zadnjih toliko in toliko let (mili naš fantiček je tedaj še cmokal ob cucju!) imeli nobenega svojega precizno umetniškega pokreta. Bili so, a ne »umetniški« (sic transit gloria »Savae«) itd. Da, da vsa bivša moderna je bila — ništra in župančič je »delal compromise« in na sploh ni o temeljih razvoja niti govoril. Vsi vprek, da govorim s Podbevškom revčki — roko-deličiči.

Pa so se kar naenkrat — o sveta blažena noč! — rodili meslasi in kar več naenkrat tam ob bregovih lene Krke ob Vindišarjevi štalici, kakor pred stoletji in stoletji angelici in zvezda. To pot so oznanile »bele roke, črna stremljenja, modra hrepenenja in rumeni vali« (namiguje bržčas na lepak! Škoda, da legenda ne omenja še vurnjevih stegen, zelenih objemov in purnjih črev) rojstvo božanstvenikov Antona Podbevška in Marija Koroja in še nekaj dobrogov. Odšli stelemo v

naši ljubi Sloveniji (upajmo, da prevzame naš kalendarij tudi ostala Jugoslavija in pozneje Evropa) le še tega in tega leta po Podbevškem rojstvu.

Ker je, kakor vobče znano, v tej isti naši mili Sloveniji dovoljeno živeti samo le megalomanom, smo pač vsi ostali prilikavčki in kar nas je starih in za šaro in smeti, smo obsojeni na smrt. Fantički pa, ki so komaj preko Livija in algebre in pojejo na koru še sopran, vihté kulturno baklijo, vrizarjajo razstave in gledališke afere, pošiljajo vladam ultimata, terorizirajo uredništva in dele milost in nemilost, proslavljajo ali pa ubijajo, kakor pač — veleva klika. Ubijajo predvsem lastnega brata, če ne trobi nokorno v trobento njihovih struje, puste pa mirno in hladnokrvno, da nemški »umetniki« a la Malota preplavljajo naš umetniški trg s svojimi žalostnimi produkti, zaplenjajo ateljeje in odnašajo stotisoče jugoslovanskih, v tem konkretnem slučaju prav slovenskih in ljubljanskih kron v svoje vile ob vrb-skem jezeru.

Da živi le klika, kaj vse drugo, kaj ves dosedanjí boj in vsa stremljenja, najmanje pa spoštovanje vrednot in poštenega dela. In princip? Delo ni nič, hotenje pa vse; za hotenje težke tisočake, za delo pa — groš!

Vsaka klika potrebuje propagande in propagatorjev, in ker se je doktor Stele postavil na čelo te propagande, smatram njega povsem in osebno odgovornega za infamno in cinično kritiko, ki jo pravkar priobčuje osmošolec

Jože Piber pod njegovim varuštvo v »Slovenčevem« listku.

Vaša slaba vest, g. doktor, se zrcali iz vašega uvodnega paragrafa, in če je že cinični ton sledečega napada ogaben, smatram za ogabnejše še vaše farizejsko zavijanje oči in mencanje rok, češ — saj ni tako hudo in da se ne smemo žalostiti . . . Papigi se pač smejejo, tudi če nas psuje, na zagovor pa pokličemo onega, ki jo je tako učil, in če vi mislite, da je možko, če se skrivate za ozka pleča nedoletnega dijaka, ki naj bi nosil vse možne posledice svojega nepremišljenega ravnanja, — je to pač stvar vašega okusa.

Vi, gospod doktor, ste umetnostni zgodovinar in kot tak celo član naše univerze. Morda ste kapaciteta na vašem polju, in če se ne motim, je to zgodovina starokrščanske in gotske umetnosti; odrekam vam pa vsakršno sposobnost za kritika moderne in še specielno slovenske noveše umetnosti, ker mi je znano, da ste se pred vojno kot presumptiven kurator centralne komisije za varstvo spomenikov zanimali izključno le za gotske freske po naših starodavnih cerkvah, skoro ves čas vojne pa ste prebili v ruskem vjetništvu, tedaj ne morete imeti niti najpovršnejšega vpogleda v razvoj slovenske umetnosti zadnjih desetletij.

Da vam dokažem nekritičnost in neznanstvenost vaše metode, zadošča, da pribijem, da smatrate moje portrete za impresionistične, mene sploh za vernega impresionista, in z mano vred tudi Santla in Kambiča in še

druge za — impresioniste! Za poznavalca impresionizma je to dovolj dokaza; da ste kapili o impresionizmu v vašem studiju popolnoma prešli in da vam je specielno zgodovina slovenskega impresionizma terra incognita!

Zal, da je vašemu naziranju o impresionistih nasel v svojem članku tudi g. dr. Mole, ki mu pa moram priznati, da se je kljub meni nasprotnemu stališču izkazal moža odličnega takta, ki gotovo prav tako kot jaz obsoja cinizem stavka kot »Peter Žmitek še ni umrl« ali ko piše o Pavlu Gustinčiču, ki razstavlja divno kraško sličico, o kateri vrednotah smovsi stanovski tovariši edine misli, da — naj se prihodnjic predstaviti z več kakor z enim samim motivom, če ni morda fotograf fotografiji« ali ko piše o Klenčiču, da sta on »in njegova Kranjica — nič . . . in zopet nič.«

Je to pač prav posebne vrste okus izražanja in tako sem po več kot dvajsetletnem neumornem delu dospel tako daleč, da me osmošolec degradira na »fotograf brez koncesije«.

Prav žal mi je, da nimam aparata in da tudi fotografirati ne znam; to potrdijo lahko vsi moji bivši modeli in portretiranci. Zato pa bi si dovolil le skromno pripomniti, da se ravno oni umetniki, ki jih tako ekstatično povzdigujejo do Olimpa, spoznajo na vse fotografske »kunšti«.

Če pa me ironizujete s fotografom v tem smislu, da slepo in brez občutka kopiram model in naravo, potem si ne želim drugega, kot da vas povabim na

uzel za podlago uradni izid zadnjega šteta.

Juozoslovenski oddelak od Foreign Language Information Service, 15 West 37th Street, New York City, ki je kompiliral gornje statistične podat-

ke, je radi tega začel potrebne korake, da se pomota ljudskega šteta glede Jugoslovenov popravi in upa, da ga bo jugoslovenska javnost v Ameriki v tem podpirala.

Politične vesti.

Reminiscenca k Radiću petdesetletnici dne 10. t. m. Pišejo nam: Bilo je 1. 1893. ko smo slovenski abiturijenti pohiteli v Zagreb, da se pobratimo s svojimi hrvatskimi tovariši abiturijenti. To je bil tisti letnik, ki je šel med hrvatskimi abiturijenti Polića, Pićerja, Franka, Cara, Šošarića, med slovenskimi Lampeta, Vrstoška, Reiserja, Westra, Košnika itd. Hrvatske abiturijente je vodil — Radić; on je že leto dni prej absolviral gimnazijo, pa je ipak imel glavno besedo med Hrvatci: na strani slovenskih abiturijentov nam je bil nekakšen voditelj akademik Ivan Zmajev. Radić je predložil na zboru vseh abiturijentov, torej Hrvatov in Slovencev, med drugimi resolucijo sledeče vsebine: Niti eden Slovenec, niti eden Hrvat ne bo nikdar v svojem življenju niti govoril niti sploh občeval s kakšnim Srbom ali Srbinom. — Resolucija se ni sprejela, ker smo slovenski abiturijenti, — Evgen Lampe je bil glavni govornik — odklonili, da bi se spuščali v hrvatsko-srbski spor, češ, ne poznamo dovolj razmer. — Oni isti Radić, ki je 1. 1893 inspiriral in agitiral za tako zlogolko resolucijo, je kričal 6. junija 1921 na zboru kmetijske družbe v Zagrebu, da hoče, da mu bodi Srb brat, ne pa gospod. — Ali zaslužiti človek, ki govori zdaj tako, zdaj drugače v tako načelnem političnem vprašanju sploh kakšno vpoštovanje?

— Hrvatska klerikalna grožnja Slovencev. V Oglulinu izhaja »Glas Hrvata«, organ hrvatskih klerikalcev in frankovcev. Ta list so Lenardovi članki, priobčeni v našem listu, spravili docela iz ravnotežja. Zato pošilja »Glas Hrvata« Slovencev tole poročilo: »Taki tvorijo na slovenskem narodu, taki defektisti, navadni obupanici, ako ne špekulantje, pozablajo, da je Slovenija od svoje matere zemlje, majke Srbije, ločena po zidu, ki se nazivlje od pamtiške kraljevine Hrvatske. Dokler obstoja ta Hrvatska, a to je delo dolgega zgodovinskega razvoja, se preko njenega telesa ne more zgraditi most za prelaz v Veliko Srbijo. Ta narod ni bil ustvarjen niti pod Avstrijo, niti pod Madžarsko, nego po volji božji in kdor stopa preko tega mosta v Veliko Srbijo, ta bo moral plačati tako carino, da se mu ne bo izplačala puštolovščina, in preje bo ves slovenski narod šel po poti Korošcev, kakor pa preko naših glav. Najboljše stvarilo naj bo Slovencev plebsit na Koroškem, pa se ne bodo navduševali za sistem, ki več ne notira na evropski borzi.« — Tvoj klerikalno - frankovski megalomanijski slovenski seveda samo smeje in ne prihaja nam na misel, da bi polemizirali s frankovskimi prifrknjenci, ki se zbirajo okrog »Glasa Hrvata«.

— Take Juncosa pri Pašiču. Beograd, 6. junija. Včeraj ob sedemnaestih je ministrski predsednik Pašić v svojem kabinetu sprejel romunskega zunanjega ministra Take Juncosa, s katerim se je nad eno uro razgovarjal o vseh vprašanih, ki so v interesu obeh držav. Razgovor se je danes dopolnjeval nadaljeval.

— Nikdar, prav nikdar niso robovali! Vsem nam je še v živem spominu era Khuen Hedervaryjeva. Rauchova in Cuvajeva na Hrvatskem. Ekspozent madžarske vlade grof Khuen Hedervary je vladal na Hrvatskem več kakor 20 let in imel v saboru močno večino, ki jo je tvorila takozvana narodna stranka. Hrvatje so takrat robovali Madžarom in najmočnejša opora madžarske vlade so bili Frankovi »čisti Hrvati«, o katerih se je nepobitno dokazalo, da so igrali pod enim klobukom z Madžarom in bili samo orodje v rokah hrvatskega tirana Khuea Hedervaryja. To je zgodovinska resnica. In prav ti Frankovci, ki so bili pod Avstro - Ogrsko sluge vsakega režima, ki so se valjali v prahu na vsak migljaj z Dunaja in iz Pešte, so sedaj, ko imamo svojo narodno državo, največji buntovniki, ki prešerno kriče na usta svojih organov »Glas Hrvata«: »Hrvatij niso bili nikada ničji robovi, a nečje ni biti, pa makar vrag na

vraga jašijo.« Štolz lieb' ich den Spanier!

— Državne meje med Salzburgsko in Bavarsko ni več. »Berliner Tageblatt« poroča, da je salzbursko delavstvo priredilo izlet na Bavarsko brez vseh potnih listin in s tem dokazalo, da med Salzburgsko in Bavarsko ni več državne meje in da je Salzburgska le del Nemčije.

— Fašistovski zborovanje v Milanu. Dne 4. t. m. se je končalo fašistovski zborovanje v Milanu. Sprejeli so resolucijo, v kateri ugotavljajo, da osrednji fašistovski odbor in fašistovski poslanci stoji na stališču, da se zaradi rapalske pogodbe Italija ne more odpovedati aneksiji Reke in svojim zahtevam po Dalmaciji. Fašisti obsojajo popustljivo kupčevalsko in državno čast žalečo politiko vladajoče politične kaste sploh in grofa Storze še posebej in sicer glede jadranskega, tirolskega in vzhodnega vprašanja. Fašisti so se obvezali, da bodo delovali z največjo energijo po deželi in v parlamentu v to svrhu, da se prepreči odstop baroškega pristanišča Jugoslaviji, izpraznitev Sušaka in Šibenika in medvlada Zanellijancev ali drugih protidržavnih elementov na Reki.

— Giunta in Toggengburg. Rimski list Il Nuovo Giornale priobčuje pogovor s tržaškim fašistovskim poslanecem Giunto, ki je med drugim izjavil, da je on tisti fašistovski poslanec iz Trsta, ki se je slovesno obvezal, da prepreči prihod nemškega poslanca Toggengburga v italijansko zbornico. Dostavil je, da ga bo pri tem podpirala vsa fašistovska parlamentarna skupina. — Fašisti nameravajo baje preprečiti prihod v zbornico tudi komunistu Misianu, ki pa se po drugih poročilih v kratkem napoti v Rusijo.

— Namen potovanja dr. Beneža v Paris in London. »Paris Midi« piše, da je češkoslovaški minister zunanjih zadev dr. Beneš odpotoval iz Pariza v London. Diplomatski sodružnik lista trdi, da je dospel dr. Beneš zato v Pariz in da potuje zato v London, da se osebno prepriča o odnosih med Francosko in Anglijo. Dr. Beneš, ki ni nikdar priporočal agresivno politiko napram Nemčiji, ni v gornjelezijskem vprašanju pristaž niti mnenja polkovnika Pecivala, niti mnenja g. Gardina. List upa, da bodo dr. Beneš, ki je izvršten poznavalec srednjeevropske politike, v Londonu pazljivo poslušali.

— Češkoslovaška in Poljska. Praski dopisnik »Berliner Tagblatt« poroča, da je Češkoslovaška prekinila vse direktne telefonske zveze v Poljsko, ker so baje voluni poročali o razmetitvah češkoslovaških čet in orožništva. Nadalje poroča, da so 2. t. m. ušli iz internacije vsi nemški oficirji in vojakji, ki so bili svojačasno vsled prestopitve meje internirani v Pardubicih. Nemško vajuštvo je imelo legitimacije od italijanskega poveljstva.

— Lord Curzon o angleški zunanji politiki. Iz Londona poročajo, da je imel lord Curzon važen govor o angleški zunanji politiki. Med drugim je rekel, da Anglija ne sme voditi več egoistične politike. Zunanji minister, ki misli samo na svojo državo, se ne more imenovati za modrega moža. Za Veliko Britanijo je nemogoče, da bi vodila politiko »splendid isolation« v evropskih zadevah. Naloga Anglije je, da zida na razvalinah vojne. Obstoječi konflikti se morajo odstraniti.

— Smernice belgijske zunanje politike. Belgijski zunanji minister Jaspar je v svojem govoru v zbornici o zunanji politiki izjavil med drugim, da se mora Belgija na novo orijentirati. Versailleska mirovna pogodba poleg Eupena, Malmedya in Mosemeta ni uredila ničesar. Z ozirom na Nemčijo je izjavil minister, da belgijska vlada zaupa po francoskem vzledu nemški vladi. Blok zapadnih držav se ne sme omajati, ker edino antanta more garantirati za mir. Belgija mora biti tudi z Anglijo v ravnotežno prijateljskih odnosih, kakor je s Francijo. Belgija naj bi sklenila tudi z Anglijo vojaško zvezo.

Telefonska in brzopletna poročila.

Okupirane madžarske kraje izpraznimo.

— d Budimpešta, 6. junija. Odgovarjajoč na ponovne dopise madžarske vlade, je princ Castagnetto v imenu medzavezniških diplomatskih zastopnikov v Budimpešti obvestil madžarsko vlado, da je po-

Prihod Vranglove vojske.

— d Beograd, 5. junija. Okoli 250 oseb Vranglovega štaba je odšlo iz Carigrada v Srbijo. Včeraj so dospeli v Solun in takoj nadaljevali pot. Kot stalno bivališče so določeni Kruševac, Kragujevac in Karlovci. Vrangel in del njegovih

Fašistovska nasilja v Postojni.

— Postojna, 5. junija. Fašisti so pričeli v zadnjem času sistematično in dalekosežno zasnovano gonjo proti našemu narodu. Pred vsem iščejo po vseh vaseh in krajih ugodne prilike za provokacije

slaniški svet v svoji seji dne 7. aprila naročil vladi Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj takoj izprazni zasedeno madžarsko ozemlje, ko stopi v veljavo trianonska mirovna pogodba.

ljudi se bodo nastanili v Kamenici pri Novem Sadu. Razen tega je prišlo 3000 vojakov, ki so določeni za popraviljanje železniške proge Beograd — Gjevgjijoda. Došli so do meje, kjer jih bodo držali v karanteni in razorožili.

vojaške pohode po mestu. Na lepili so tudi kričče, naš narod ponižujoče lepake na vse hiše uglednih postojnskih meščanov. Takle pak je visel tudi na hiši poslanca g. Josipa Lavrenčiča. Neznana oseba je ta lepak natrgala in deloma odstranila. Fašisti so to opazili. Postali so divji. Iz glavne veže je tedaj stopil neki mladenič, ki je pri

Aneksijska svečanost v Postojni.

— Postojna, 5. junija. Postojnski fašisti nameravajo 19. t. m. prirediti velikanske aneksijske svečanosti. Ta dan pridejo posebni fa-

Socijalizacija v Italiji.

— d Rim, 6. junija. Tajnik zveze italijanskih kovinskih delavcev je izjavil po pogovoru z ministrskim predsednikom, da bo vlada izročila zvezi strokovnih organiza-

Financijska pomoč Avstriji.

— Haag, 6. junija. Finančna komisija Zveze narodov je končala svoj načrt za financiranje Avstrije. Na prošnjo finančne komisije so se Francija, Anglija in Japon-

Anglija proti plebisitu v Avstriji.

— Monakovo, 6. junija. Reuterjev urad poroča iz Londona, da se je angleška vlada pridružila

Ali je Madžarska v zvezi s Karlom?

— d Budimpešta, 6. junija. Na današnji seji narodne skupščine je zahteval poslanec Rassay pojasnil glede tega, ali je sedanja ali prejšnja vlada prevzela državnopravne obveznosti napram Karlu IV. in ali se legacijski svetnik Aladar Boroviciany nahaja kot pooblaščenec madžarske vlade pri Karlu IV. Ministrski predsednik grof Bethlen je

štovski vlaki v Postojno. Pričakujejo za ta dan splošne ekscese in orgije divjega fašizma v mestu in bližnji okolici.

cij beneški in napoljski arzenal ter tri tvornice za orožje, kjer bodo strokovne organizacije v lastni upravi izdelovale poljedelske stroje in potrebščine za železnice.

ska oficijelno odpovedale svojim zastavnim pravicoam za 20 let. Isto je storila tudi Belgija v drugi obliki.

protestu ostalih zavezniških vlad glede plebiscita v Avstriji.

izjavil, da ničesar ne ve o kakih državnopravnih ali materijelnih obveznostih napram Karlu. Legacijski svetnik Boroviciany je še šest mesecev nahaja na dopustu, ki mu ga je dovolil še prejšnji zunanji minister. Nato je bil v splošnem sprejet državni proračun za leto 1921—1922, kakor tudi predlog Sztterenylja glede odprave cenzure brzojavk.

Nemčija plačuje.

— d Berlin, 4. junija. Repara- cijski komisiji se je dne 31. maja ponudil drugi obrok plačil v znesku 50 milijonov zlatih mark. Teh

50 milijonov so prav tako kakor prvi obrok v znesku 150 milijonov zlatih mark poslali Federal reserve banki v dolarjih v New York.

Razorožitve Bavarske.

— d München, 6. junija. Južno nemški korespondenčni urad javlja: Deželna komisija za razorožitve civilnega prebivalstva je dne 4. junija izdala razglas glede razorožitve ljudskih bramb, ki pozivlje člane bavarskih ljudskih bramb, da po navodilih, ki so jih že pre-

jela vodstva ljudskih bramb nemudoma dajo svojim organizacijam v njihovi posesti se nahajajoče in razorožitvenemu zakonu podvrženo vojaško orožje z municijo vred. Kdor bi se pregrešil zoper to odredbo, bo kaznovan po paragrafu 13. razorožitvenega zakona.

Antanta in Nemčija.

— d Berlin, 6. junija. Poslaniška konferenca je poslala nemškemu poslaniku v Parizu pismo, ki ga je podpisal tudi ministrski predsednik Briand, v katerem dovoljuje

konferenca nemški vladi podaljšanje roka za uničenje onih Dieslovih motorjev, ki so se uporabili za industrijske svrhe do 30. septembra t. l.

V znamenju večal.

— d Budimpešta, 6. junija. Budimpeštansko vojaško sodišče je trgovskega nameščenca Slavka Milanova, ki je prišel za Jugoslovane

vojunat na Madžarsko, da bi zvedel, koliko ima Madžarska vojakov, zaradi zločina špijonaže obsodilo na smrt na vešalih.

Boji v Gornji Sleziiji.

— d Opole, 4. junija. Po do sedaj dospelih vesteh, se poostrejejo napadi vstašev na vsej po njih zasedeni črti. Vstaši so zasedli Turavo v opolskem okrožju; štirje Nemci so mrtvi, pet jih je ranjenih. Poljski oklopni vlak in topništvo vstašev sta obstreljevala Slavo v okrožju Velke Strelce. Poljska artiljerija pripravlja silne napade vstašev vzhodno od Annaberga. Angleške čete, stoječe pri Stubendorfu, do sedaj še niso napredovale.

Vstaja v Gornji Sleziiji.

— d Berlin, 6. junija. Kakor poroča »Berliner Zeitung am Mittag«, je nemška samoobrana v Gornji Sleziiji po težkih bojih in izgubah zasedla važno železniško križišče Kanderzin, nakar so se uporniki umaknili tudi iz Ujezda.

— d Varšava, 6. junija. Profesor Stanislav Grabski, predsednik parlamentarne komisije za zunanje zadeve je danes odpotoval v Pariz, kjer bo zastopal Poljsko pri razpravljanju o gornjelezijskem vprašanju.

Japonska in Amerika.

— d Pariz, 6. junija. Japonski prestolonaslednik je izjavil zastopniku »Newyork Herald«, da zaupa v to, da bodo Zedinjene države in Japonska kakor med vojno tako tudi v bodoče sodelovale v znamenju pravice in pravičnosti. Kasneje upa posetiti Zedinjene države, za sedaj pa mu je to nemogoče z ozirom na zdravstveno stanje japon-

skega cesarja, ki ga sili, da se nemudoma vrne na Japonsko. Prestolonasledniku blizu stoječa osebnost se je izrazila poročevalcu, da je Japonska pripravljena začeti s proučevanjem razorožitvenega problema, toda japonski krogi menijo, da bi morale v to dati nagib Zedinjene države.

Vladivostok samostojna država?

— d Pariz, 6. junija. Po brzopletni je prejela »Chicago Tribune« iz Vladivostoka vest, da je bil izvoljen general Semjenov, ki je bil poprej podpoveljnik armade admi-

Proti Angorji.

— d Lyon, 5. junija. »Dail Express« javlja, da se pri Malti zbira angleška mornarica, in pravi, da se bo udeležila na strani Čekov vojne

proti Kemal paši. List trdi, da bi se tudi Francozi lahko pridružili Angliji in skupaj z njo nastopili v Mali Aziji. »Tempe« piše, da je

dolžnost Francije, da dela za mir. Ako je angorska vlada miroljubna, potem se bo kmalu sklenil sporazum, da se bo mogla ratificirati francosko-turška pogodba. Če bi pa Turki še nadalje nadlegovali francosko vojaštvo v Kilikiji, bo morala Francija vsekakor pokazati nekaj odpora. Kemal paša mora voliti ali francosko prijateljstvo ali pa osamljenost sredi med sovražnimi sosedi.

Iz naše kraljevine.

— Regent Aleksander je odpotoval iz Pariza na Angleško, kjer bo prebil drugi del časa svoje odsotnosti. V Beograd se bo povrnil v drugi polovici tega meseca.

— Proračun mesta Beograda. Na seji finančne sekcije beogradske mestne občine se je pretresal proračun mesta Beograda za leto 1921. Izdatki proračuna so za enkrat določeni na 80 milijonov dinarjev, dohodki pa na 35 milijonov dinarjev. Primanjkljaj se bo pokrtil z občinskim posojilom.

— Knez Lvov, bivši ruski ministrski predsednik, je dospel v Beograd in posetil ministrskega predsednika Pašica.

— Zrinjsko - Frankopanska proslava v Zagrebu. »Matice Hrvatske« je priredila v nedeljo 5. t. m. v sokolski dvorani na Wilsonovem trgu Zrinjsko - Frankopansko proslavo, na kateri je govoril tudi dr. Ante Trumbić. Proslava so se udeležili poveljniki Anel in dr. Alaupović, zastopniki češkoslovaškega, poljskega in francoskega konzulata, raznih kulturnih društev in veliko število hrvatske inteligence. Slavnost je otvoril dr. Bazala. Burno pozdravljen je imel dr. Trumbić govor, v katerem je omenjal zaslugi Zrinjskega za narodno osvoboditev. Državna neodvisnost se ne pomeni popolnega naroda, osvobodjenja. Narodni duh mora prožeti vse naše življenje. Plemenska čustva so proizvod narodne duše, ki ga ne moremo uničiti kakor bi tudi hoteli, toda treba ga je uravnati v višjo ediničo, v kateri bo vsak del naroda našel svoje narodne ideale. Vsa poskus plemenske hegemonije bi bil norost. Zastarele ideje in metode ne morejo ustvariti nove države. Tujerodne elemente moramo pridobiti in jim pustiti njihove pravice, drugače bo naša država konglomerat kakor je bila bivša Avstro - Ogrska. Gredditi moramo na temelju enakopravnosti in svobode.

Neodrešena domovina.

— Dr. Šime Kurelić t. V Trstu je preminul g. dr. Šime Kurelić, bivši deželni istrski poslanec, bivši dolgoletni župan v Pazinu, eden najodločnejših, neustrašnih in razsodnih bojevnikov za pravice zatiranega istrskega naroda. Njegovo javno delovanje se je začelo pred kakimi 30 leti, s probušenjem narodne zavesti v Istri. Kot pazinski župan je razvijal napredonosnejše delovanje. Da se je v Pazinu tako krenko razvila narodna zavest, da stoji tam Narodni dom, da je delovala hrvatska gimnazija, češko zabavišče itd., je v glavnem njegova zasluga. Z vso vnemo je sodeloval tudi v Gospodarskem društvu. Po italijanski zasedbi je izbruhnil proti niemu z vso silo italijansko sovraštvo, ki ga je vrglo v daljino Sardinijo in potem v Rim. Končno se je vrnil v Pazin, ali s tem preganjanja še ni bilo konec. Par dni pred aneksijsko proslavo mu je civilni komisar svetoval, naj odide s Pazina, ker ne more jamčiti za njegovo varnost. Bolehni dr. Kurelić se je odstranil. Njegov spomin ostane zapisan s častnimi črkami v zgodovini mukotrne Istre. Dr. Kurelić se je rodil leta 1865. v Pičnu v pazinskem okraju. Pokopali so ga v Voloskem. Tužni obitelji naše sožalje.

— Važni odloki za nove pokrajine. Ministrski svet je sprejel štiri odloke in sicer prvi, s katerim se predpisuje gnotno izenačenje sodnega osobja novih pokrajin z osobij iste vrste v starih pokrajinah; drugi odlok, s katerim se območje ministrstva za osvobodene kraje glede obnove in vojnih odškodnin razteza tudi na nove pokrajine; tretji odlok, s katerim se odobruje finančni ukrepi v prilogi avtonomnih deželnih fondov tridentske Benečije. Istre in Goriško-Gradišanske. Izšel je končno tudi ukaz, ki vsebuje pravila za postopanje najvišje sodnije v Rimu v zadevah iz novih pokrajin.

— V okolici Labina v Istri je nezadovolnost kmetov priklopila do vrhunca. Isto velja tudi za rudarje v Krpanu. Italijanski listi so začeli milo tožiti o tej nezadovoljnosti in pravijo, da ljudstvo hoče bojkotirati Labini. »Emancipazione« svari Italijane, naj ne tirajo stvari previsoko, ker sicer bodo gospodarske posledice za mesto nislabske. Procesija sv. Rožnatega Telesa se ni mogla vršiti, ker ni bilo udeležnikov. Ljudstvo ni hotelo priti v znak protesta. Kaj pravi k temu italijanski gospod škof?

— 80.000 lir škode imata ljudska šola v Buzetu in njen voditelj vsled fašistovskega napada. V pol ure je bil odnešen in uničen na grmadi ves šolski inventar in sploh vse, kar je bilo spravljeno v šolskem poslopju, tako razne knjižnice, fizikalni aparati, razni spisi, tiskovine, zbirka rud, slike, zemljevidi, šolska zastava, harmoniji in tudi inventar hrvatske čitalnice, ki je bil spravljeno v podstrešju.

Sprejmite se 2 ali 3 gospodilne na dobro domačo hrano za takoj. Poizve se v uprav. Slov. Naroda. 3918

2 mizarška pomočnika

za stavbno delo, samostalna se sprejmeta. Plača po sposobnosti, mesto stalno. Kje, pove upravništvo Slov. Naroda. 3895

Dobro situiran mlad podjetnik išče

Iepo mesečno sobo

s separatnim vhodom in če mogoče z uporabo kopalnice. Prijazne ponudbe pod „Stalno 3813“ na upravo Slov. Naroda. 3813

Kupim na veliko

po 100 kg lepo posušena zdravilna zelišča. Rad poslužim s podukom. Karol Szerdahely, veletrgovina z vegetabilijami, Begasvetiljuradi, Banat, Jugoslavija. 3534

Ravnatelj

za večje usnjarsko industrijsko podjetje v Sloveniji se sprejme lakoj. Potrebna je strokovna ali vsaj komercialna izobrazba, večletna praksa v industrijskih podjetjih. Ponudbe sprejema uprav. Slov. Naroda v Ljubljani pod „Ravnatelj/3897“. 3897

Pletiva za ograde

od pocinkovane in gvozdene žice, PLATNA od gvozd. pocinkovanih, mesinganih in bakernih žic, nadalje sita, rešetka i madrace za krevete, RABIC PLATNA najbolje se kupuje kod BRATA KRUMAR, fabrika za pletivo i pletivo od žice, madrace za krevete, sita i rešetka Telefon 317. NOVI SAD Futoska ul. 114. 3921

Hrv. ind. katrana d. d.

ZAGREB

Proizvodi od katrana i kolofonije, krovna ljepenka i sve vrste sredstava za izoliranje proti vlazi, tehničke masti i ulja itd.

Skladišče:
Schneider & Verovšek, Ljubljana.

+ Bez posrednega obvestila.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je danes ponoči ob 2. uri po težki in mučni bolezni zatisnila za vedno svoje oči naša nad vse ljubljena hčerka in sestra

Štefanija,

gojenka III. letn. učiteljica

v cvetoči mladosti 18 let.

Telesni ostanki naše nepozabne Štefke se prepeljejo v sredo, dne 8. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Zrinskega cesta št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadošnice se bodo služile v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 7. junija 1921.

Ing. Ivan Sbrizaj, šef generalne inspekcije vođa oče; Karolina Sbrizaj, roj. Kihac, mati; Ljuba, sestra; Teodor in Pavel, brata.

Zahvala.

V dnevi gorja in žalosti, ko naju je tako nepričakovano ostavil iskreno ljubljeno in edini otrok

Tonček

najin up, najino veselje, najino vse, se čutiva povsem nezmožna, odzvati se primerno za vse premnoge dokaze sočutja in ljubezni. Bodi nama torej dovoljeno, izreči tem potom vsem, ki so bili milemu pokojniku v njegovih zadnjih urah v tolažbo in pomoč; vsem, ki so ga v tako častnem številu spremili v Ljubljani, vsem ki so mu obložili krsto s toliko množino krasnega cvetja; vsem, ki so kakorkoli pripomogli k veličastju njegove zadnje poti v domače počivališče; za vse izraze sožalja in tolažbe iz globočine najinih izmučenih src najiskrenejšo, najsrčnejšo zahvalo!

St. Jurij ob Juri, železnici, dne 5. junija 1921.

Nadučitelj Anton Sivko in soproga.

Mlad nemški trgovec iz usnjate in stroke surovega usnja išče mesta čimprej. Ponudbe pod „K. L. 3903“ na upravo Slov. Naroda. 3903

Proda se takoj

posvetilo, ki obsega 22 orolov orne zemlje in travnikov, 14 orolov gošče, vinograd, na katerem se pridelava 5 do 6000 l vina v ugodnem letu. Oddaljeno je 1 1/2 ure od Brežic in vinograd je na Sromljah. Natančneje se poizve pri hotelu „Triglav“ II. soba št. 17 od 1 do 2 popoldne in od 7 do 8 zvečer. 3919

Išče se strojepliska.

Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani sprejme perfektno strojeplisko. Pogoji: znanje slovenskega po možnosti češkega jezika. Reflektantke naj se zgledajo vsak dan od 9. do 2. ure, Brez št. 8. 3932

Spalnica,

dobro ohranjena se ceno proda. Ogleda se od 10. ure naprej. Prešernova ul. 50./II. levo. 3914

Iščem za takojšnji nastop

izurjenega strojnika

samo prvovrstno moč, ki zna tudi elektromontažo. Trajna služba in prosto stanovanje zagotovljeno. Ponudbe s prepisi pričeval in referencami na Tovarno usnja Aleks Podvinec, Radeče pri Zidanem mostu. 3923

Blagajna

posebne vrste, emajlirana kopalna banja, velik in srednji štedilnik in 2 meterski travertini ceno naprodaj. Naslov pri uprav. Slov. Naroda. 3711

Proda se dobro ohranjena kitara. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3915

Na prodaj različna posestva,

grajarska posestva od 64 — 300 orolov, kmetijska posestva od 2 — 50 orolov z vsem inventarjem, trgovske hiše, gostilne in mesarije, krasna manufakturna trgovina v Mariboru, hiše, vile, mlinci, tovarne, parni mlin in parna žaga na polnojarmskem veleposvetu na Hrvaškem in vinogradiška posestva. Obrnite se na Karola Breznika, Golje, Dolgo polje 3. 3640

Kontoristinja

se sprejme. Naslov v upravništvu Slovenskega Naroda. 3920

Izjava.

Potpisani ovime izjavljam, da mi je Banka „Beogradska zadruga“ v Beogradu kulantno i potpuno isplatila šteta procenjeno od D. 84.000.— (K.336.000.) prouzrokovanu požarom 11. maja 1921. Preporučujem svakom ovo društvo, s napomenom, da se svako osigura prema faktičnoj današnjoj vrednosti. Zeman, 23. maja 1921.

Nilivoje Mladjen, knjižar i štampar.

Meblovano sobo

za dva boljša gospoda, učenca za trgovino, kontorista(injo) in dobro, pošteno starejšo kuharico samo za čas šolskih počitnic išče Franc Stupica, trgovina z železnicami v Ljubljani, Gospodstvska cesta 1. 3910

Javna dražba

različnega pohištva: kompletni salon, posebno krasno ogledalo, omare, kuhinjska oprava itd. se bo vršila dne 8. junija ob 9. na Dunajski cesti št. 11. (Smoletova hiša). 3917

Do 2 ur od Ljubljane

se išče stanovanje iz sobe in kuhinje, event. same sobe za takoj. Višina najemnine postranska stvar. Ponudbe pod „Okolica 3884“ na upravo Slov. Naroda. 3884

Zagrebački paro i umjetni mlin

brzojavi: „PARNMLIN“ Zagreb, preporučuje uz veoma povoljne cene svoje izvrstne proizvode: pšenični zdrob (griz), brašno (moko) i mekinje, kukuruzni griz brašno i mekinje, ječmena kaša (ješprenj) brašno i mekinje, razeno bijelo i krušno brašno i mekinje, nadalje kukuruz u zrnu sa svojega skladišta u Zagrebu. 3788

Jadransko morsko kopališče

otok Gradež (Grado) pri Trstu, najlepše obrežje Italije. Veliko kopališče in 1400 obalnih šotorov. Prvovrstni hoteli, penzije, privatne hiše, kavarne. Pojasniti:

Adriahäder-Auskunftszentrale Wien I., Kärthnering 6 in Kurkommission Grado.

Sezija april-oktober.

Zdravilno kopališče

Gleichenberg, Stajersko.

Postaja Feldbach. Sezija Maj-oktober.

Zdravi katere, naduho, emfizem, srčne bolezni itd.

Izborna zdravilna sredstva. Dobra prehrana. Znamenita zdravilna vreca. Konstatinov in Emin.

Pojasniti in prospekte daje

Zdravilišna komisija Gleichenberg

Pomočnika event. tudi družabnika

kateri se razume, četudi deloma pri lesu, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji večja tverda na Gorenjskem. Prijazne ponudbe pod „1000/56 Lesna industrija“ poštno ležeče Ljubljana. 3898

Upravitelj

za večja veleposvetstva kot samostojen vodja se takoj sprejme. Potrebna je višja izobrazba. Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“ pod „Upravitelj“. 3920

Meblovano sobo za takoj

išče dva gospoda. Ponudbe pod „Dva gospoda 3904“ na upravo Slov. Naroda. 3904

Jšče se meblavana soba

s hrano ali brez nje za 2 gospodilni. Ponudbe pod „Dve gospodilni 3901“ na upravo Slov. Naroda. 3901

Trgovec išče

dobro vpeljano trgovino mešanega blaga na deželi ali v trgu v nakup ali najem. Ponudbe sprejema iz prijaznosti Ivan Mrzlj, Maribor, Aleksandrova cesta 45. 3906

Šokal ali že vpeljana trgovina

mešanega blaga izven Ljubljane se kupi ali vzame v najem. Ponudbe na D. K. Informacijska pisarna J. Sever, Dunajska cesta. 3911

Šivilja

gre šivat na dom vsakovrstno delo. Ponudbe na upravništvu Slovenskega Naroda pod „Šivanje“. 3913

4 do 5 vagonov suhih smrekovih desk

se odda; mera od 3/4—2 colt po ugodni ceni. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3888

Gospodinja.

Za kraj v dalmatinskem primorju, ne daleč od mesta se išče samostojna starejša zdrava oseba, večša opraviljanja vrta, mlekarstva, vinogradarstva. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravništvu Slovenskega Naroda pod „Primorje/3887“ 3887

Prodaj

kompl. amerik. kosilni stroj Deering z brusom, in obračevalnik še ne rabljen. Cena nizka. J. R. St. Jernej, Dolenjsko. 3891

Ženitna ponudba.

25 let star uradnik in hišni posestnik želi resnega znanja s podjetno, inteligentno čedno gospodilno. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, je usmeriti pod Ferdo Selinc poštno ležeče Ljubljana V. 3922

Prostovoljna javna dražba

več stotih lesenih barak razne velikosti, različnega namena in trdnega žaganega lesa, starih oken in vrat, kolesja in drugih predmetov se bo vršila v sredo, 15. junija l. l. ob 9 uri popoldne na parni žagi V. Sognotti, Ljubljana, Cesta na Gorenjsko železnico 16, za državnim kolodvorom. 3917

Spretno pletilko

se takoj sprejme. HARING, Čevlarska ulica 4. 3926

Koruzu i ovas

dobiva se najbolje na vagone kod M. Dimić, Zagreb, Jurišićeva ulica broj 24. 3893

Dvonedstropna hiša

v sredini mesta z 2 trgovskimi lokali in prostor za gostilno se proda. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3831

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kancelijski, konceptni, pisemski, ovitni inbarvani papir,

Rusete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenskov, tablic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, umetniške in narodne i. t. d.

Albumi za slike in dopisnice,

Poezijske knjige.

Naznanilo.

Naznanjam slovenski občinstvu, da sem z današnjim dnem kot javni družabnik izstopil iz tordke SCHWAB & BIZJAK. Pripominjam, da ostane do aprila 1922 še dose-danji naslov tordke, s katero pa nimam nikake zveze več. V nakrajšem času otvarim svojo trgovino. Obenem se zahvaljujem za sedaj mi izkazovano naklonjenost in se cenj. odjemalcem še nadalje najljubljeneje priporočam.

S spoštovanjem
Davorin Bizjak.

Amoniak tekući i bez primjese

u mjenjenim bocama neto 20 kg za HLADIONE, — PIVOVAR, — TVORNICE LEDA I. t. d. odmah dobavivo. — Tražite specialne ponude

„ORIENT“ Chemische Industrie und Handels A. G.

Wien I., Fleischmarkt 1. Brzjavi „Orindus Wien“.

! Važno za grosiste !

Dovoljujemo si opozarjati gg. grosiste na to, da imamo v Trstu veliko zalogo tkanin in prej na debelo.

Zaloga nam je vedno bogato asortirana za vse predmete, zlasti za volnate in polvolnate moške blagove.

Sedaj imamo v zalogi veliko partijo grebeninastih (kamgarnastih) blagov za jesen in zimo ki jih nudimo lahko po brezkonkurenčnih cenah.

Interesente prosimo za cenj. obisk

ZOROVINI & MICOEVICH,

Trst (Trieste) Via Torre Bianca 29.

Pozor! Nogavičji teden!!

Radi pozne sezije prodaja nogavic po najnižjih cenah pri tordki

ANT. KRISPER, Ljubljana, Mestni trg.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Vsled dovoljenja okrajnega sodišča v Mariboru z dne 26. maja 1921 N c VI 842/21 se bo vršila

dne 23. junija 1921 ob 10. uri popoldne

prostovoljna sodnijska dražba Rapochevega posestva vl. šte. 198 k. o. Sv. Magdalena okrožnega sodišča v Mariboru, ki obstoji

a) iz stavbišča šte. 8 per. . . 29 a 93 m² s hišo št. 26, hlevom in gospodarsko stavbo št. 24, na Tržaški cesti,

b) parcele šte. 87/1 vrt per. . . 11 a 20 m² in

c) parcele šte. 40/1 njiva per. . . 47 a 83 m².

Dražba se vrši na licu mesta na Tržaški cesti 26.

Izključna cena znaša 880.000 K, pod katero se dražba ne bo vršila.

Zdražitelj mora prevzeti brez zaračuna v najvišji ponudek pod dn. šte. 96 a) vključeno realno breme v smislu odloka dno 20/9 18 šte. 16109/1139 mestnega urada v Mariboru.

Vsa druga bremena izbrisajo lastnice ako dotičnih terjatev zdražitelj ne prevzame na račun ponudbe.

Lastnice so si pridržale pravico najvišji ponudek v 8 dneh sprejeti ali odkloniti.

Najvišji ponudek se mora v roke zastopnika lastnic dr. Rosine plačati v enem mesecu.

V MARIBORU, dne 4. junija 1921.

notar Dor. Frano Firbas, kot sodni poverjenik.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znosek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kakr denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da pripravijo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.